

FINANCE

V loňském roce bylo vyplaceno na sociálních dávkách o 12,1 miliardy Kč více

čtete na straně 2

ANALÝZA

Příjmy domácností v roce 2012 rostly, lidé přesto dál šetřili a omezili nákupy

čtete na straně 3

EU

Jak zlepšit uplatňování práv pracovníků na volný pohyb?

čtete na straně 8

Slovo ministryně

Milí čtenáři, mírně upravenými slovy klasika chtělo by se říci: „Tento způsob června zdá se mi poněkud zvláštní.“ Voda se vyčila z břehů a některá místa, kterými běžně chodíme, začátkem prvního letního měsíce připomínala jedno velké jezero. Naštěstí, jak to v dobré společnosti bývá zvykem, nikdo v tom nezůstal sám. Vlna solidarity a spolupráce alespoň trochu zmírnila dopady živelní katastrofy a rychlost řešení krizové situace ukázala, že držíme spolu a umíme si pomáhat. Podpora přišla i z našeho resortu a já věřím, že vám, kteří to potřebujete, opravdu pomohla. Doufám také, že se všem podaří a co nejdříve s následky povodní vypořádat a život se vrátí do starých poklidnějších kolejí.

Klid však – minimálně nějakou dobu – nebude mít rodina z Mílovic, které se přesně první den, co přišla velká voda, narodila paterčata. Nový život, některými médii krásně nazývaný „křehký zázrak“, možná trochu zanikl v řádění žvlů. Chtělo by se říci škoda, na druhé straně šlo pouze o to, že se ve srovnání s obdobím před povodní přestalo rodině věnovat tolik mediální pozornosti. Přitom je zřejmé, že mladý pár své děti zcela jistě nepočal kvůli tomu, aby si ho natáčely televizní kamery. Chtěl k synovi sourozence a podařilo se mu to vrchovatě. A já jsem moc ráda, že jsou děti i maminka zdravé. Gratuluji a věřím, že naše mimořádná, ale také soustavná pomoc, kterou dostanou z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, ulehčí celé rodině život. Od toho nakonec naše ministerstvo je. Proto přímo v něm, ale také na úřadech práce, správách sociálního zabezpečení, oblastních inspektorátech, jednoduše na všech pracovištích resortu, pracují lidé, kteří se snaží pomáhat jiným. Za to patří každému z mých kolegů také můj dík.

Ing. LUDMILA MÜLLEROVÁ
MINISTRYŇE PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Nemáte práci? Začněte podnikat!

Až 80 tisíc korun budou moci získat uchazeči o zaměstnání, kteří předloží Úřadu práce ČR smysluplný podnikatelský záměr. Podpora podnikání je pátým opatřením sedmibodového Plánu zaměstnanosti, který má v Česku snížit počet nezaměstnaných.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR podpoří ty nezaměstnané, kteří se rozhodnou začít podnikat. „Úřad práce budoucím osobám samostatně výdělečně činným nabídne vzdělávací aktivity a také finanční pomoc 40 až 80 tisíc korun,“ říká ministryně práce a sociálních věcí Ludmila Müllerová a dodává: „Podnikatel se přitom musí zavázat, že svou živnost bude provozovat po určitou dobu, obvykle se bude jednat o jeden až dva roky.“

Dobu udržitelnosti takto vytvořeného pracovního místa bude stanovovat Úřad práce ČR. Ten nejdříve posoudí, zda je předložený podnikatelský plán smysluplný, a na jeho základě rozhodne o finančním příspěvku. Cílem peněžní pomoci je za-

čínající OSVČ motivovat k podnikání, vychází se přitom ze zkušeností Úřadu práce ČR s obdobnými nástroji aktivní politiky zaměstnanosti.

POMÁHÁ I EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND

Kromě Plánu zaměstnanosti hraje významnou roli v pomoci začínajícím podnikatelům i Evropský sociální fond. „Stále se setkáváme s lidmi, kteří šanci vidí v podnikání,“ říká Tomáš Chudoba z poradenského a vzdělávacího sdružení Edukol v Olomouci, které provozuje Regionální centrum pomoci začínajícím podnikatelům financované z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZ). Centrum mj.

FOTO: © GUALTIERO BOFFI | DREAMSTIME.COM

posuzuje schopnosti lidí začít podnikat, poskytuje jim poradenství při sestavování podnikatelského plánu nebo pomáhá s rekvalifikací. „Ne-

žádanějšími rekvalifikačními kurzy byly základy podnikání, účetnictví a kadeřnické nebo kosmetické služby,“ uvedl. Pokračování na straně 2

Stát pomáhá lidem postiženým povodněmi

Kvůli živelní katastrofě se někteří lidé mohou dostat do nesnází. Stát je připraven jim pomoci – prací na místě při odstraňování následků, penězi nebo poradenstvím.

„Je nutné, aby pomoc státu přišla co nejdříve. Proto všechna pracoviště v celém resortu práce a sociálních věcí mají pokyny, co dělat. Včetně toho, že úřady práce ve městech, které zasáhla velká voda, musí mít pro občany k dispozici dostatek hotovosti. Lidé budou potřebovat peníze a podporu jako takovou a stát je připraven ji poskytnout,“ říká ministryně práce a sociálních věcí Ludmila Müllerová.

Lidem, kteří byli postiženi povodní, umožňuje zákon o pomoci v hmotné nouzi poskytnout mimořádnou okamžitou pomoc, a to pro několik situací. První je poskytnutí peněžitě

FOTO: © SACHIMADELUXE | DREAMSTIME.COM

dávky jako rychlé pomoci k zabezpečení základních životních potřeb občanů, kteří byli postiženi vážnou

mimořádnou událostí, mezi které patří i povodeň. Výše pomoci pro tuto situaci se stanovuje s přihlédnutím

k majetkovým poměrům a příjmům daného občana nebo společně posuzovaných lidí. Může být až do výše patnáctinásobku životního minima jednotlivce, tedy až 51 150 Kč.

Na základě individuální potřeby lze poskytnout mimořádnou okamžitou pomoc v situaci také občani, který nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky na úhradu nákladů spojených s pořízením či opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby (např. postel, lednička). Dávku je možné využít i v kontextu s následky povodně, kdy lidem mohou vzniknout mimořádné výdaje. Mimořádná pomoc pak může být až do výše konkrétního nákladu s tím, že součet takto poskytnutých dávek nesmí v rámci kalendářního roku překročit desetinásobek životního minima jednotlivce, tj. v současné době 34 100 Kč. Pokračování na straně 4

DOTACE

Na sociální služby půjde další půl miliardy korun

Ministryně práce a sociálních věcí Ludmila Müllerová se podařilo navýšit peníze na sociální služby. Poskytovatelé tak budou moci dostat dalších 500 milionů Kč. Ministerstvo (MPSV) by je – ve spolupráci s kraji – mohlo začít rozdělovat od srpna.

V rozpočtu ministerstva bylo začátkem roku 2013 na sociální služby 6,05 mld. Kč, což je o cca 360 milionů Kč méně, než byly celkové loňské výdaje. Poskytovatelé sociálních služeb i kraje poukazovali na to, že je třeba peníze navýšit. MPSV proto situaci zanalyzovalo a od dubna začalo rozdělovat 100 milionů Kč z rezervy. Do-financovaly se ty sociální služby, kterým by bez těchto peněz hrozil zánik.

DOTACE PODLE KONKRÉTNÍ SITUACE

Ministryně Ludmila Müllerová dále vedla celou řadu jednání o dalších penězích, které by ještě pomohly v letošním roce sociálním službám. A byla úspěšná. Klíčem pro rozdělování nových dotací bude konkrétní situace poskytovatele a jednotlivých krajů. Prioritně peně-

ze půjdou těm zařízením, kterým by hrozil zánik a není za ně alternativa. To vše naprosto transparentně s průběžnými informacemi na webu, facebookovém profilu i twitteru MPSV. V kontextu s návrhy na navýšení dotací jednotlivým poskytovatelům už MPSV oslovilo krajské úřady. Jejich návrhy pak v souladu s Principy a prioritami dotačního řízení pro rok 2013 posoudí dotační komise. Konat by se měla v červenci a hned poté by se peníze měly začít vyplácet.

Způsob výpočtu DOTACE SE UPRAVÍ

Do budoucna MPSV plánuje upravit způsob výpočtu dotace tak, aby byly lépe dodrženy zásady čerpání peněz ze státního rozpočtu, tedy účelnost, efektivnost a hospodárnost. Dotace by se měly nově vypo-

FOTO: © VOJTECH VLK | DREAMSTIME.COM

čítávat na základě metody tzv. vyrovnávací platby. Při ní se vychází z průměrných nákladů na jednotlivé

druhy sociálních služeb a povinného podílu spolufinancování z dalších zdrojů. Pokračování na straně 2

Ministerstvo informuje i na sociálních sítích

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR patří mezi první resorty, které nabízejí aktuality a užitečné informace také na sociálních sítích. Oficiální profil s logem MPSV najdete na Facebooku a ministerstvo nezapomíná ani na stále oblíbenější a rozšířenější komunikační kanál Twitter. Krátké zprávy, takzvané tweety, budou informovat o novinářích, které resort připravuje, a glosovat nejnovější kroky ministerstva a jeho organizací v sociálních otázkách.

Každý tak má možnost dostávat informace rychle a jednoduše do svého mobilu nebo laptopu. Už v dubnu ministerstvo založilo facebookovou stránku Dýchodová reforma, která nabízí kromě základních informací o třech pilířích důchodové reformy také možnost spočítat si budoucí penzi na kalkulačce nebo videa propagující nový II. pilíř. Profil najdete pod oficiálním logem MPSV.

(72)

Loni bylo vyplaceno na sociálních dávkách o 12,1 miliardy korun více

Sociální výdaje Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (MPSV) byly v roce 2012 celkem 464 miliard korun. Stát tedy poslal lidem o 12,1 miliardy korun více než v roce 2011. Více peněz putovalo na důchody, ale také občanům na pomoc v hmotné nouzi. Naopak nižší byly výdaje resortu na dávkách nemocenského pojištění a podpory v nezaměstnanosti.

Důchody a důchodci

Výdaje na důchody v roce 2012 meziročně vzrostly o 13,7 mld. Kč a dosáhly 372,8 mld. Kč (tj. 80,3 procenta všech prostředků na sociální výdaje MPSV v roce 2012, o rok dříve byl tento podíl 79,5 procenta). Nárůst způsobila především valorizace důchodů v lednu 2012 a meziročně vyšší zálohy poštám na výplatu důchodů na následující rok (v prosinci 2011 se jednalo o 2,0 mld. Kč, v prosinci 2012 šlo o 6,9 mld. Kč).

I nadále rostl počet důchodců, který se ve druhé polovině roku 2011 ještě zrychlil v souvislosti s tzv. malou důchodovou reformou, kdy výrazně přibýlo odchodů do předčasněho starobního důchodu. Na konci roku 2011 bylo celkem 2 873,0 tisíce důchodců, v prosinci 2012 jich bylo 2 866,1 tisíce, z toho 2 341,2 tisíce byli důchodci starobní.

NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ A DOČASNÁ PRACOVNÍ NESCHOPNOST

Na dávkách nemocenského pojištění (nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, ošetřovné a vyrovnávací

příspěvek v těhotenství a mateřství) se v roce 2012 vyplatilo celkem 19,4 mld. Kč. To je o 2,1 mld. Kč méně než v roce 2011. V meziročním snížení výdajů sehrála roli změna právních předpisů dobrovolné pojištěných OSVČ a příznivější vývoj dočasné pracovní neschopnosti.

V roce 2012 bylo ukončeno 1,21 mil. případů dočasné pracovní neschopnosti, což je meziročně o 125 tisíc méně. Celkový počet pronesaných dnů meziročně poklesl z 59,9 mil. na 54,9 mil.

Podpory v nezaměstnanosti

Podpory v nezaměstnanosti si v roce 2012 vyžádaly 8,7 mld. Kč, tedy o 1,6 mld. Kč méně než v roce 2011. Pokles byl způsoben především nižším průměrným počtem uchazečů o zaměstnání s podporou v nezaměstnanosti (pokles z 132,4 tisíce v roce 2011 na 104,5 tisíce v roce 2012). Souvisel s meziročním poklesem počtu nově hlášených uchazečů o zaměstnání, s růstem počtu i podílu dlouhodoběji nezaměstnaných, kterým uplynula podpůrná doba, a s legislativními úpravami účinnými od roku 2012, kte-

ré zpřísnily podmínky nároku na podporu v nezaměstnanosti.

POMOC V HMOTNÉ NOUZI

Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádná okamžitá pomoc) byly v roce 2012 cca 7,8 mld. Kč. Znamená to meziroční nárůst o 2,8 mld. Kč. Výdaje se zvýšily proto, že přibýlo vyplacených dávek souvisejících zejména se zvýšením částek životního a existenčního minima, zrušením sociálního příplatku, vyšším počtem uchazečů o zaměstnání bez nároku na podporu v nezaměstnanosti a růstem cen za bydlení.

PŘÍSPĚVEK NA PÉČI A DÁVKY PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ

Na dávkách pro osoby se zdravotním postižením se v roce 2012 vyplatilo 1,6 mld. Kč, z toho cca 1,0 mld. Kč byl příspěvek na mobilitu a 0,4 mld. Kč příspěvek na zvláštní pomůcku. Meziročně se tak výdaje snížily o 0,3 mld. Kč, a to v kontextu s náběhem nových dávek v prvním pololetí 2012 a vyššími výdaji na pří-

FOTO: © RUILETKA / DREAMSTIME.COM

sspěvek na zvláštní pomůcku, který se kvůli nové právní úpravě vyplatil na konci roku 2011.

Výdaje na příspěvek na péči v roce 2012 meziročně vzrostly o 0,3 mld. Kč na 18,4 mld. Kč. Došlo také k nárůstu průměrného měsíčního počtu vyplacených příspěvků na 309,8 tisíce.

STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA

Výdaje na dávky státní sociální podpory byly v roce 2012 cca 35,5 mld. Kč. To je o 0,5 mld. Kč

méně než v roce předchozím. Souvisí to převážně se snížením počtu dávek, od roku 2012 se zrušil například sociální příplatek.

Meziročně se výdaje na dávky státní sociální podpory snížily i navzdory výraznému nárůstu výdajů na příspěvek na bydlení o 1,1 mld. Kč. Vzrostl jak průměrný měsíční počet vyplacených příspěvků (cca o 20 tisíc na téměř 163 tisíc), tak průměrná výše vyplacené dávky z 2 726 Kč na 2 952 Kč v roce 2012.

(TZ)

Máme plán, jak řešit systémy pro výplatu dávek

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV) představilo strategii v oblasti agendových informačních systémů (AIS). Podle ní by dodavatel AIS měl vzejít z otevřeného výběrového řízení. Vlastní soutěž má být vyhlášena nejpozději v červenci tohoto roku a smlouva uzavřena do března 2014.

Nový systém by – po pečlivém naprogramování, důkladném testování a zaškolení pracovníků – mohl být uveden do provozu v roce 2015. Přechodné období by se mělo řešit způsobem, který doporučí znalecký posudek. „Systémy pro výplatu dávek jsou pro náš resort velice důležité. Dávky se musí vždy řádně vyplácet, a to způsobem, který nikdo nepochybní. A právě to je záměrem MPSV – transparentně vybrat dodavatele a zajistit bezchybný provoz ku prospěchu všech lidí,“ říká ministryně práce a sociálních věcí Ludmila Müllerová.

Stabilita, funkčnost a uživatelská přívětivost

„Informační a komunikační systémy MPSV patří do kritické infrastruktury státu,“ upřesňuje 1. náměstek ministryně Petr Krůček, který má informační a komunikační technologie (ICT) resortu na starosti, a doplňuje: „Podle zákona nesmí vypadnout a musí být provozovány účelně, efektivně a hospodárně. Proto pracujeme na změnách, které zákonem způsobem zajistí stabilitu, funkčnost i uživatelskou přívětivost systémů.“ Petr Krůček také nastínil dvě možná řešení způsobu výplaty dávek po dobu, než bude

transparentně vybrán nový dodavatel: „Buď by se dočasně uzavřely nové smlouvy na stávající řešení, nebo bychom se vrátili k původnímu řešení od společnosti OKsystem. První by podle mě bylo jednodušší, protože je komplexnější, řeší i datová centra, která už dnes resort neprovozuje tak, jak to bylo v minulosti. Vhodnější směr ukáže znalecký posudek.“

UMOŽNIT VĚTŠÍ VEŘEJNOU KONTROLU NAD SYSTÉMY

Nepřekročitelná cena za AIS za čtyři roky je v předběžném oznámení veřejné zakázky stanovena ve výši 1,4 miliardy korun. To je méně než 90 procent průměrné ceny v letech 2011 a 2012.

AIS MPSV v současné době tvoří šest systémů pro následující oblasti: zaměstnanost, hmotná nouze, sociální služby, zdravotně postižení, veřejná služba a státní sociální podpora. Pracují na dvou platformách – Microsoft a Oracle. Měsíčně se přes ně vyplácí v průměru 1,9 milionu dávek za zhruba 6,3 miliardy korun. Lidé si mohou vybrat ze tří výplatních kanálů: účet, složenká a sKarta. Platformy pro výplatu je přitom třeba zkonsolidovat, stejně jako je třeba umožnit větší veřejnou kontrolu nad systémy. (TZ)

Nemáte práci? Začněte podnikat!

Pokračování ze strany 1

Paní Talová z Plzeňského kraje sháněla po rodičovské dovolené neúspěšně práci celý rok. V létě ji napadl podnikatelský záměr a rozhodla se začít podnikat. „Známy mi poradil, ať se obrátím na regionální hospodářskou komoru v Plzni, která provozu-

je Asistenční centrum pro podporu podnikání žen,“ říká paní Talová, která si v únoru zařídila živnostenský list a začala podnikat v potravinářství – se speciální zdravou pomazánkou. „Potřebovala jsem pomoci zejména s finanční stránkou záměru a s podnikatelským plánem. Na jeho základě jsem dostala dotaci od Úřadu práce,

která mi pomůže zaplatit potřebné vybavení,“ doplňuje paní Talová.

Podnikatelů v Česku přibývá

Lidí, kteří podnikají, v České republice přibývá. Zatímco v roce 2010 Česká správa sociálního zabezpečení evidovala cca 970 tisíc OSVČ, loni jich bylo více než milion.

Informace o sociálním pojištění osob samostatně výdělečně činných, které jsou pro podnikání důležité, najdete v publikaci Příručka OSVČ v roce 2013 dostupné zdarma na: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/informaci-materialy/publikace.htm>. Informace o projektech podpořených z OP LZZ pak na webu: www.esfcr.cz. (TZ)

Počet osob samostatně výdělečně činných v ČR

Rok	OSVČ vykonávající činnost	OSVČ povinné platit zálohy na důchodové pojištění	OSVČ účastné na nemocenském pojištění
2010	971 556	733 677	143 732
2011	998 452	742 251	122 443
2012	1 004 429	730 682	99 517

Dětská skupina pomůže rodinám s dětmi

Návrh zákona, který zavádí novou službu hlídání a péče o děti od jednoho roku do zahájení povinné školní docházky, odsouhlasila 22. května vláda. Díky němu by mohly firmy, kraje, obce i neziskové organizace od příštího ledna vytvořit tzv. dětské skupiny. Náklady si budou moci zřizovatelé odečítat z daní, stejně jako rodiče.

Novinku, která může výrazně pomoci sladit profesní a rodinný život a také zabránit nezaměstnanosti mladých žen-matek, navrholo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV). Dětská skupina spočívá v pravidelné péči o dítě mimo domácnost dítěte, v kolektivu dětí, mimo režim předpisů o školách a školských zařízeních. Služba může být poskytována za dohodnutou úhradu, maximálně však ve výši zřizovatelů a provozních nákladů. Vládou odsouhlasený návrh zákona upravuje konkrétní podmínky týkající se hygieny, počtu dětí na jednu pečující osobu apod. Dětská skupina by kromě usnadnění návratu rodičů na trh práce měla zvýšit příjmy veřejného rozpočtu. MPSV odhaduje (vychází přitom z počtu rodičů, kteří vstupují na trh práce, kdy 30 procent z nich obsadí pracovní místa, a počtu pečujících osob na nově vzniklých pracovních místech), že by se v roce 2014 jednalo o 191 milionů, v roce 2017 až o 1,41 mld. Kč.

FINANCOVÁNÍ Z EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU

V současné době jsou v České republice pouze dvě dětské skupiny, které pilotně provozuje MPSV. První, v níž může být až dvanáct dětí, funguje od července 2011, druhá – pro maximálně šest dětí – pak od letošního února. Zájem mají i další rodiče a ozývají se také zaměstnavatelé, kteří by se chtěli inspirovat a dětskou skupinu sami zřídit. Pomocí jim v tom mohou dotace z Evropského sociálního fondu. Využit lze druhou

výzvu z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, která je zveřejněna na adrese <http://www.esfcr.cz/vyzva-b5>. V první výzvě byly evropské dotace přislíbeny 35 zájemcům o dětskou skupinu, jejich seznam a další informace jsou na <http://www.esfcr.cz/file/8609/>.

Právní předpis o tzv. dětské skupině vychází z programového prohlášení vlády. Ministři se v něm zavázali, že podpoří rozvoj alternativních předškolních zařízení a budou vytvářet podmínky pro rychlejší návrat rodičů pečujících o děti do práce. (TZ)

Na Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR fungují v pilotním provozu dvě tzv. dětské skupiny. První využívají rodiče a děti od července 2011, druhá nabízí služby od února letošního roku. FOTO: ARCHIV MPSV

DOTACE

Na sociální služby půjde další půl miliardy korun

Pokračování ze strany 1

Pro úplnost: peníze, které stát poskytuje na dotacích na sociální služby, tvoří asi 21 procent všech zdrojů na danou oblast. Další finance poskytuje kraje, obce, neziskové organizace apod.

JE TŘEBA ODLOŽIT ÚČINNOST NOVELY

MPSV také navrholo o jeden rok odložit účinnost novely zákona o sociálních službách, podle které mělo

od roku 2014 přejít dotační řízení na kraje. Podle ministerstva je třeba vše důkladně připravit, tak aby změna znamenala funkční a přínosný systém pro všechny.

Dotace na sociální služby jsou účelové peníze, které každým rokem na základě dotačního řízení rozděljuje MPSV. Poskytovatelé o ně žádají vždy koncem roku předchozího, o žádostech rozhoduje dotační komise a výsledky se mimo jiné zveřejňují na webu MPSV. Ty letošní jsou dostupné na adrese: <http://www.mpsv.cz/cs/13565>. (TZ)

ANALÝZA

Příjmy domácností loni rostly, lidé přesto dál šetřili

Hospodaření českých domácností loni ovlivnil pokles výkonnosti ekonomiky a relativně vysoký nárůst cenové inflace. I při nižším růstu příjmů lidé zvýšili stav svých úspor. Kupní síla příjmů kvůli cenové inflaci klesla. Domácnosti si tak mohly v úhrnu pořídit měsíčně za 180 Kč více zboží a služeb na jednoho svého člena než před rokem.

Taková jsou zjištění Analýzy vývoje příjmů a výdajů domácností ČR v roce 2012 a predikce na další období Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Letos lze podle tohoto materiálu očekávat pouze stagnaci nebo jen slabý nárůst HDP.

Příjmy domácností

Čistý příjem domácností vzrostl v roce 2012 v nominálním vyjádření o 2,0 procenta, průměrně činil 28 670 Kč. Průměrný nominální čistý příjem na jednoho člena domácnosti představoval 12 681 Kč. Domácnosti si tak mohly v úhrnu pořídit měsíčně jen za 180 Kč více zboží a služeb na jednoho svého člena než před rokem.

Mzdy a platy

Největším zdrojem peněžních příjmů domácností byly mzdy. Průměrná nominální měsíční mzda představovala 25 101 Kč. Oproti předchozímu roku vzrostla o 2,7 procenta. Po zohlednění cenové inflace (3,3 procenta) průměrná mzda reálně poklesla o 0,6 procenta. V podnikatelské sféře vzrostla průměrná mzda na 25 119 Kč (o 2,8 procenta). Nižší nárůst (o 2,2 procenta) vykázal průměrný plat v nepodnikatelské sféře, jenž dosáhl 25 018 Kč.

Sociální příjmy

Druhou nejvýznamnější část příjmů domácností tvořily sociální příjmy, které loni vzrostly, avšak pouze v nominálním vyjádření (o 2,6 procenta). Výrazný procentní nárůst byl zaznamenán u dávek pomoci v hmotné nouzi (o 55,6 procenta), zvýšil se také objem vyplacených dávek důchodového pojištění a příspěvku na péči. Příjmy občanů z ostatních druhů dávek klesly.

Průměrná výše starobního důchodu dosáhla 10 770 Kč, což je o 2,2 procenta více než v roce předchozím. V reálném vyjádření se však mírně snížila (o 2,3 procenta). Počet důchodců se starobním důchodem se nezvýšil, ale počet osob s trvale kráceným předčasným důchodem vzrostl o 4,5 procenta.

Pokračoval pokles průměrného počtu evidovaných nezaměstnaných. Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti (5 892 Kč) byla o 306 Kč (5,5 procenta) vyšší než v roce 2011.

V pořadí třetí objemově největší položku sociálních příjmů domácností tvořily dávky nemocenského pojištění. Vyplaceno na ně bylo 19,4 mld. Kč, o 2,1 mld. Kč (o 9,9 procenta) méně než předchozí rok. Rozhodující dávkou bylo nemocenské, jehož podíl na dávkách nemocen-

ského pojištění činil 59,2 procenta. (O sociálních dávkách v roce 2012 se více dočtete na straně 2.)

Výdaje domácností

Cenová inflace dosáhla 3,3 procenta (o rok dříve 1,9 procenta). Od roku 2008 to byl druhý nejvyšší roční nárůst spotřebitelských cen. Útlum spotřebitelské poptávky ovlivnilo zejména lednové zvýšení snížené sazby DPH z 10 na 14 procent. Největší vliv na cenovou inflaci mělo zdražení bydlení (podíl na růstu cen 42 procent), potravin (31 procent) a dopravy (10 procent). Zlevnily naopak oděvy, obuv, bytové vybavení a telekomunikační služby.

Tempo výdajů na spotřebu se výrazně snížilo, v závěru roku bylo (nominálně i reálně) nejnižší v historii české ekonomiky. Domácnosti omezily nejen své zbytečné výdaje, ale také

nákupy základního zboží a služeb. Reagovaly tak na předchozí pokles svých příjmů a obavy z nezaměstnanosti i možných dalších restriktivních opatření.

Domácnosti omezily svá vydání zejména za vybavení a údržbu bytů, odívání a obuv, výdaje spojené s trávením volného času (rekreace, kultura) a v dopravě. Naopak více peněz vydaly za výživu, zdraví, veřejné stravování, kde jednoznačně působil vliv zvýšení dolní sazby DPH.

Půjčky a úspory domácností

Racionální chování domácností vůči úvěrům a zadlužování bylo patrné i v roce 2012. Úvěry domácnostem vzrostly proti roku 2011 jen o čtyři procenta (tj. nejméně od roku 1998). Tendence domácností zajistit si vyšší objem spotřeby peněžními půjčkami tudíž znovu oslabila – zejména v ob-

lasti spotřebitelských neúčelových úvěrů. Naopak stále převažovaly úvěry na bydlení (růst o 4,8 procenta, z toho hypoteční o 6,3 procenta).

Domácnosti i při nižším růstu příjmů navýšily stav svých úspor – jejich objem se (podle dostupných údajů ČNB) meziročně zvýšil o 3,4 procenta (na 1 770,3 mld. Kč) – což byl téměř o třetinu menší přírůstek než v roce 2011. Při zohlednění cenové inflace a záporných reálných úrokových sazeb však bylo více než 38 mld. Kč vkladů znehodnoceno.

Střadatelé preferovali vklady v korunové a převážně neterminované podobě. Určitý nárůst si udržely finanční produkty s relativně vyšším výnosem, tedy zejména životní pojištění a depozita uložená v penzijních fondech.

Očekávání pro letošní rok

Podle analýzy nelze ani v letošním roce očekávat výraznější změnu v nově vytvořených spotřebních zvyklostech domácností. Ty vzhledem k vývoji příjmů a vyšším nezbytným výdajům za položky spojené s bydlením, výživou i finančními platbami pravděpodobně znovu omezí své „zbytečné“ výdaje, zřejmě jen na úroveň o málo vyšší než v roce 2012. Lze předpokládat, že bude nadále trvat útlum zadlužování domácností.

Za celý rok 2013 očekává Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR pouze stagnaci nebo jen slabý nárůst HDP v rozsahu -0,3 až +0,6 procenta, v roce 2014 přírůstek v rozmezí od 1,3 do 2,3 procenta.

(TZ)

ČSSZ

Provázanost důchodového pojištění a důchodového spoření

„Budu mít nějaké nové povinnosti vůči České správě sociálního zabezpečení (ČSSZ), vstoupím-li do druhého pilíře penzijního systému?“ V souvislosti s rostoucím zájmem o tzv. důchodové spoření se objevují stále častěji otázky podobného typu.

Nové povinnosti vůči ČSSZ se týkají pouze zaměstnavatelů, kterým zaměstnanci předložili doklad o registraci smlouvy o důchodovém spoření, a samoplátců, např. osob samostatně výdělečně činných (OSVČ), kteří uzavřeli s penzijní společností smlouvu o důchodovém spoření.

Povinnosti zaměstnavatelů

Zaměstnavatel za zaměstnance (poplatníka), který vstoupil do druhého pilíře, odvádí pouze 3,5 procenta z vyměřovacího základu na důchodové pojištění příslušné okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ), a nikoliv 6,5 procenta jako za zaměstnance neúčastného důchodového spoření. Zbývající tři procenta spolu se dvěma procenty z jeho hrubého příjmu určené na důchodové spoření odvede zaměstnavatel prostřednictvím příslušného finančního úřadu na individuální účet zaměstnance u vybrané penzijní společnosti. Zaměstnanci, kteří vstoupili do druhého pilíře, musí vždy sami bezodkladně oznámit každému svému zaměstnavateli datum vzniku účasti na důchodovém spoření. Celkový odvod pojistného na sociální zabezpečení za zaměstnavatele i zaměstnance činí běžně 31,5 procenta vyměřovacího základu, v případě účasti zaměstnance na důchodovém spoření 28,5 procenta.

Jak je tomu u OSVČ?

OSVČ, která vstoupila do druhého pilíře, odvádí 26,2 procenta povinného pojistného na důchodové pojištění na účet příslušné OSSZ (namísto 29,2 procenta, není-li účast na důchodovém spoření) a pět procent z vyměřovacího základu odvede prostřednictvím příslušného finančního úřadu na svůj účet u vybrané penzijní společnosti. Snížené pojistné na důchodové pojištění ve výši 26,2 procenta platí OSVČ od kalen-

dářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém nabyla účinnosti smlouva uzavřená s penzijní společností. V případě, že OSVČ vstoupila do druhého pilíře až po zahájení samostatné výdělečné činnosti, má povinnost oznámit tuto skutečnost příslušné OSSZ nejpozději v Přehledu o příjmech a výdajích podávaném za kalendářní rok, ve kterém do druhého pilíře vstoupila.

Důchodové spoření a penze

Délka účasti na důchodovém spoření ovlivní výši procentní výměry státního starobního důchodu. Ta bude činit za každý celý rok doby pojištění, který se kryje s účastí na důchodovém spoření 1,2 procenta výpočtové-

ho základu. Za každý celý rok doby pojištění, který se nekryje s účastí na důchodovém spoření, se započte 1,5 procenta výpočtového základu.

Výpočet důchodů invalidních a pozůstalostních (vdovských, vdoveckých, sirotčích) zůstane u účastníků důchodového spoření stejný jako u lidí, kteří do druhého pilíře nevstoupili.

Prostředky z důchodového spoření bude možné čerpat nejdříve v okamžiku přiznání starobního důchodu. Penzi z důchodového spoření ČSSZ nevyplácí, účastníkům důchodového spoření ji bude vyplácet životní pojišťovna, kterou si vyberou. ČSSZ nadále eviduje doby důchodového pojištění a vyměřovací základy a vyplácí pouze státní důchody. Přehled o naspořených finančních prostředcích ve druhém pilíři poskytují penzijní společnosti.

Další informace najdete na portále duchodovareforma.mpsv.cz.

ZDROJ: ČSSZ (TR)

FOTO: PAVEL LOSEVSKY | DREAMSTIME.COM

Budoucnost důchodového systému

Úřad vlády ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvem financí ČR uspořádal 21. května konferenci s názvem Budoucnost českého důchodového systému. Přední ekonomové se na ní zamýšleli nad reformou penzí. Konference se zúčastnil i předseda vlády Petr Nečas. Ve svém příspěvku se zaměřil na mýty a zkreslení, které panují o důchodové reformě.

Připomněl, že reformu nezbytně potřebujeme. Pokud v současné době připadá na jednoho penzistu 1,8 ekonomicky aktivního člověka, tak v roce 2050 to bude 1,2 člověka. V případě, že by se neprovedla žádná opatření, starobní důchody by klesly o třetinu. Celý projev premiéra je dostupný na www.vlada.cz (Media centrum – Aktuálně – Premiér: Mýty a fakta o důchodové reformě/21. 5. 2013).

ZDROJ: WWW.VLADA.CZ (TR)

Průměrný věk penzistů pobírajících starobní důchod je 69 let

Průměrná výše starobního důchodu činila k 31. 3. 2013 celkem 10 929 Kč, z toho u mužů 12 109 Kč a u žen 9 923 Kč. Průměrný věk penzistů pobírajících starobní důchod byl v prvním čtvrtletí tohoto roku 69 let – u mužů 70 let, u žen 68 let.

Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) evidovala k 31. březnu letošního roku celkem 2 863 034 důchodců pobírajících v ČR starobní, invalidní a pozůstalostní důchod. Těm vyplácela celkem 3 487 811 důchodů. Kromě toho vyplácela ČSSZ 79 217 důchodů do zahraničí – do 78 zemí světa.

Ke konci března 2013 vyplatila ČSSZ klientům v ČR 2 340 148 starobních důchodů, 436 409 invalidních důchodů (jedná se o invalidní důchody pro invaliditu prvního, druhého nebo

třetího stupně) a 711 254 důchodů pozůstalostních (tj. vdovských, vdoveckých a sirotčích).

Nové přiznaných důchodů, jejichž trvalá výplata byla zahájena v prvních třech měsících roku 2013, bylo celkem 40 153, z toho bylo důchodů starobních 22 722, invalidních 7 300 a pozůstalostních 10 131. Z počtu starobních důchodů, které začaly být vypláceny v prvním čtvrtletí 2013, bylo téměř 29 procent předčasných starobních důchodů.

ZDROJ: ČSSZ

Počet důchodců (stav k 31. březnu)

Rok	2010	2011	2012	2013
Počet důchodců celkem	2 797 939	2 823 583	2 871 453	2 863 034
Počet starobních důchodců	2 225 908*	2 266 348	2 340 218	2 340 148

Pozn.: *) Od roku 2010 je z důvodu novely zákona o důchodovém pojištění navýšován počet starobních důchodů v souvislosti s přeměnou invalidních důchodů na starobní po dosažení věku 65 let, proto není možné porovnávat údaje s lety před touto změnou.

Stát pomáhá lidem postiženým povodněmi

S odstraňováním povodňových škod mohou pomoci nezaměstnaní. Je na obcích domluvit se s příslušným pracovištěm Úřadu práce ČR na místech pro veřejně prospěšné práce.

FOTO: © TOMAS HAJEK | DREAMSTIME.COM

Pokračování ze strany 1

Další situací, kdy lze poskytnout mimořádnou okamžitou pomoc, je pomoc občanovi, který nemá vzhledem k příjmům a celkovým sociálním a majetkovým poměrům dostatečné prostředky na úhradu jednorázového výdaje spojeného zejména se zaplacením správního poplatku nebo s úhradou noclehu. Dávku je možné použít i v případě, že lidem v souvislosti s povodní vzniknou mimořádné výdaje na pořízení např. nových dokladů, na přechodné ubytování při zničení bytu apod. Mimořádnou okamžitou pomoc lze stanovit až do výše konkrétního nákladu, přihlíží se přitom k finančním prostředkům, které má daný člověk k dispozici.

Kde získáte bližší a aktuální informace?

Dávky mimořádné okamžité pomoci vyplácí příslušné pracoviště Úřadu práce ČR. Místní příslušnost se řídí místem trvalého pobytu. Pokud k situaci, která vyžaduje okamžitou pomoc, došlo mimo pracoviště Úřadu práce ČR, v němž je osoba hlášena k pobytu, je třeba se obrátit na Úřad práce ČR, v jehož správním obvodu k situaci došlo.

Žádost o dávky se podává na předepsaném tiskopise, který je k dispozici na každém pracovišti Úřadu práce ČR a také na stránkách www.portal.mpsv.cz/forms. Podrobnější a aktuální informace k dárkám jsou na webu MPSV (www.mpsv.cz) a webu Úřadu práce ČR (<http://portal.mpsv.cz/upcr>).

S odstraňováním škod pomohou nezaměstnaní

Až sto milionů korun má k dispozici Úřad práce ČR na veřejně prospěšné práce (VPP). Prostřednictvím těchto

míst mohou s odstraňováním následků povodní pomoci nezaměstnaní. Místa pro veřejně prospěšné práce vznikají na základě dohod mezi Úřadem práce ČR (ÚP) a obcí. Stačí tedy, když se povodní postižená obec obrátí na kterékoliv pracoviště ÚP. „Dlouhodobě nezaměstnaní mohou při povodních pomoci i v rámci krátkodobého zaměstnání u zaměstnavatelů,“ doplňuje ministryně práce a sociálních věcí Ludmila Müllerová a dodává: „I tuto formu zaměstnání zprostředkovává Úřad práce ČR, který je připraven okamžitě pomoci.“

(TZ)

Přehled základní pomoci při povodních

- Lidé, které postihla povodeň, mohou využít mimořádnou okamžitou pomoc.
- Podnikatelům nehrozí penále za zpožděnou platbu sociálního pojištění způsobenou povodní.
- Pokud se kvůli velké vodě nedostali do práce, mají nárok na pracovní volno.
- Náhrada mzdy se v souvislosti s povodněmi poskytuje pouze v některých případech.
- S odstraňováním následků povodní mohou pomoci nezaměstnaní.
- Dávky se vyplácí průběžně, i když byly zaplaveny některé pošty a pracoviště resortů.
- Když jsou děti doma, protože je zavřená škola, rodiče mohou čerpat ošetřovné.
- Každý si může stáhnout informační leták Jak se vypořádat s povodní (dostupný na adrese www.mpsv.cz – sekce Povodně).
- Podrobnosti najdete v publikaci Povodně 2013 (dostupná na adrese www.mpsv.cz – sekce Povodně).

Za zpoždění v platbě sociálního pojištění kvůli povodním se promine penále

Povodeň mohla někdy zpozdit platbu sociálního pojištění firmami či podnikateli v zaplavených krajích. Nemusí se však obávat, že by je stát za zpoždění trestal. Při rozhodování o penále okresní správa sociálního zabezpečení zohlední živelní katastrofu a s ohledem na charakter této mimořádné události sankci zpravidla promine.

„Prominout penále bude možné, když bude zcela jasné, že se platba sociálního pojištění zpozdila kvůli povodni. Nechceme ještě víc zatěžovat firmy a podnikatele, kteří se

musí vypořádat s následky velké vody. Chceme jim už tak složitou situaci co nejvíce ulehčit,“ říká ministryně práce a sociálních věcí Ludmila Müllerová.

Ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) Vítězslav Kahoun upřesňuje: „Pracovníci okresních správ sociálního zabezpečení budou v těchto případech postupovat ve vzájemné součinnosti s právníky a fyzickými osobami z povodněmi postižených oblastí. Firmy a podnikatelé zasažení záplavami mohou k prokázání této sku-

tečnosti využít stejné dokumenty a podklady, které mají například pro pojišťovny.“

Pro žádost o prominutí penále za pozdní platbu sociálního pojištění není stanoven speciální formulář. Je však třeba se písemně obrátit na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení, uvést a průkazně doložit, proč se má penále prominout. Předchází se tak tomu, aby se vstřícný přístup státu nezneužíval. Na prominutí penále není právní nárok a na související řízení se nevztahuje správní řád.

(TZ)

Díky Dobré duši přibývá v Česku dobrovolníků

V klášteře minoritů sv. Jakuba v Praze byly 28. května vyhlášeny výsledky prvního ročníku projektu Dobrá duše. O stejnojmenné ocenění soupeřilo více než padesát subjektů – institucí i jednotlivců.

Do prvního ročníku projektu Dobrá duše, který se konal v loňském roce, se přihlásilo 26 institucí a 27 jednotlivců z celé České republiky. Nejvíce přihlášek přišlo ze severních Čech, velké zastoupení měla také Praha. Odborná komise, kterou tvořili zástupci partnerů projektu, hodnotila zejména zapojení dobrovolníka, dlouhodobost, kreativitu a celkové nadšení k pomoci. Mezi institucemi vyhrál Dům Sv. Antonína z Moravských Budějovic, cenu dostalo také pět jednotlivců.

Předat pozitivní energii a lidskost

Účastníci projektu se na dobrovolnictví dali hlavně proto, že chtěli pomoci a podpořit často stejně staré lidi. Ve většině případů mezi dobrovolníkem a seniorem vznikl přátelský vztah. Tak tomu bylo i u jedné z vítězek – Sylvie Musilové. Ta už devátým rokem navštěvuje paní Kolářovou v Domově pro důchodce ve Frýdku-Místku. „Počátky navázání vztahu nebyly jednoduché, ale teď vidím, jak si mě paní Kolářová užívá a chlubí se tím, že má svou dobrovolnici, svou kamarádku,“ říká paní Musilová. Další z vítězek, Karel Gregor, od roku 2007 pravidelně navštěvuje Domov důchodců v Praze Krči. „Jde o předání pozitivní energie a lidskosti,“ popisuje návštěvy tamní koordinátorka Veronika Olejníková a dodává: „Elán pana Gregora je neucházející a často se stává inspirací našim dalším mnohem mladším dobrovolníkům.“

Ministerstvo podporuje Dobrou duši

„Na ministerstvu si velmi uvědomujeme význam sociálních služeb, včetně dobrovolnictví,“ nastiňuje

situaci náměstek ministryně pro sociální a rodinnou politiku Ministerstva práce a sociálních věcí ČR Pavel Časlava a dodává: „Proto podporujeme projekt Dobrá duše a také jsme velmi usilovali o navýšení dotací na sociální služby. Získat víc peněz se nakonec podařilo, dalších 500 milionů korun pro letošní rok začneme rozdělovat od srpna.“ Kromě Ministerstva práce a sociálních věcí ČR byly partnery projektu Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, Gerontologické centrum v Praze 8 a Hartmann-Rico, a. s.

Když SENIOŘI POMÁHÁJÍ SENIORŮM...

V České republice jsou zhruba čtyři procenta aktivních dobrovolníků v sociálních službách, což je daleko méně než v jiných státech Evropy. Zlepšit situaci má právě projekt Dobrá duše. Je určený pro seniory, kteří se rozhodnou pomáhat stejně starým lidem. Díky dlouhodobé činnosti se vrátí do aktivního života, a dobrovolnictví tak dále rozvíjí mezi starší generací. Jak konkrétně na to, napovídá deset zásad Dobré duše, které specifikují pravidla chování pro začínající i zkušené dobrovolníky. Zásady najdete na internetových stránkách projektu na adrese www.dobre-duse.cz. Patrony prvního ročníku projektu Dobrá duše, kteří také moderovali slavnostní vyhlášení výsledků, byli Aleš Cibulka a Vladimír Hron. Stejně jako partneři by v budoucnu chtěli zvýšit zájem o tuto formu pomoci, a to už od letošního ročníku soutěže.

(TZ)

Vítězové projektu Dobrá duše

Kategorie Instituce:

- Dům Sv. Antonína, Moravské Budějovice

Kategorie Jednotlivci:

- Marie Horká, Bechyně
- Marie Votavová, Havlíčkův Brod
- Sylva Musilová, Frýdek-Místek
- Karel Gregor, Praha 4
- Hana Davidová, Nový Jičín

Ocenění Dobrá duše v kategorii Instituce získal Dům Sv. Antonína z Moravských Budějovic. FOTO: ARCHIV MEDIATRUST COMMUNICATIONS, SPOL. R. O

PORADNA

Jste v hmotné nouzi? Penzijní připojištění rušit nemusíte

Mám uzavřené penzijní připojištění se státním příspěvkem a bojím se, že budu na Úřadu práce ČR odmítnut se žádostí o dávku v hmotné nouzi. Mám pojištění zrušit?

Podle znění zákona o pomoci v hmotné nouzi se využití majetku mimo jiné nevyžaduje u uzavřeného penzijního připojištění se státním příspěvkem. Znamená to tedy, že penzijní připojištění nijak nebrání v nároku na dávky v hmotné nouzi. Nemá vliv ani na výši dávky. Úřad práce ČR po vás nemůže žádat vypovězení této smlouvy. Dávky v hmotné nouzi ale neslouží k hrazení penzijního pojištění. Nejlepší cestou je dohoda s bankou na snížení či přerušení plateb do doby, než budete opět finančně zabezpečen mimo dávkový systém.

Výchova dětí v péči prarodičů

Je chválné, že stát podporuje pěstouny a jejich snahu v péči o děti. Jaká je ale situace v případech, že se rodiče nemohou o své děti starat a ty jsou svěřeny do péče prarodičů? Mohou získat také prarodiče statut pěstouna?

V případě, že se o dítě nemohou starat vlastní rodiče, snaží se pracovníci sociálně právní ochrany dětí přednostně zajistit náhradní péči u osob blízkých dítěti – příbuzných, známých, tedy i prarodičů. Možnosti umístění v náhradní rodině nebo v ústavní péči se využívá, jen pokud se taková osoba nenajde.

Pro dítě je přirozeně nejlepší vyrůstat u lidí, které zná. Pokud je tak rozhodnuto, může být dítě svěřeno prarodičům tzv. do péče jiné fyzické osoby. Tato forma péče není spojena s dárkami pěstounské péče. Od účinnosti nového občanského zákoníku (1. 1. 2014) bude možné dítě svěřit do péče jiné fyzické osoby jen v případě, že rodičům lze stanovit výživné. Pokud výživné stanovit nelze, bude dítě svěřeno do pěstounské péče. Pěstouny se mohou stát i prarodiče dítěte, pak jim náleží dávky pěstounské péče. Vzhledem k tomu, že prarodiče (případně prarodiče) mají ke svým vnukům podpůrnou

vyživovací povinnost, je jim odměna pěstouna přiznávána jen v případě, že pečují o tři nebo více dětí nebo alespoň o jedno dítě zdravotně postižené ve stupni závislosti II, III nebo IV. V případech hodných zvláštního zřetele (např. zdravotní stav dítěte nebo pěstouna nebo nepřiznivá sociální situace apod.) je možné odměnu pěstouna přiznat i v ostatních případech.

I v případě pěstounské péče prarodičů je nárok na ostatní dávky pěstounské péče (především příspěvek na úhradu potřeb dítěte, příspěvek při převzetí nebo příspěvek při ukončení pěstounské péče).

Všichni pěstouni, včetně prarodičů, mají od 1. 1. 2013 nárok na řadu doprovodných podpůrných služeb, jako je zajištění osobní péče o svěřené dítě v případech, kdy se o dítě nemohou starat, podporu při zajištění kontaktu dítěte s rodiči nebo bezplatné vzdělávání. Pracovníci orgánu sociálně právní ochrany dětí jsou v kontaktu s prarodiči, pomáhají také s řešením dalších otázek spojených s péčí o svěřené děti a sledují výkon pěstounské péče.

(RED)

FOTO: © DMITRIY SHIRONOSOV | DREAMSTIME.COM

NATANKUJTE NA PENZI TEĎ! UZAVŘETE DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ A STÁT VÁM BUDE PŘIDÁVAT **1,5X** TOLIK.

Se státním důchodem ve stáří daleko nedojedete. Když ale začnete spořit už teď, můžete čerpat státní příspěvek ve výši 1,5násobku každého vkladu. A to už se budete moci solidně rozjet!

Pokud je vám
více než **35 let**,
máte čas jen do

30.6.
2013

Informujte se na

www.klidnabudoucnost.cz

Informační kampaň vlády k důchodové reformě

Domovy pro seniory bude možné vybírat podle nezávisle ověřené kvality

Do programu Česká kvalita byla v květnu přijata Značka kvality v sociálních službách. Jejím prostřednictvím se tak otevírá možnost vybírat poskytovatele sociálních služeb podle skutečně nezávislého, věrohodného a objektivního hodnocení.

„Svěřit péči o seniory odbornému zařízení se stává stále častější volbou v rodinách, které z objektivních příčin nemají možnost trvale pečovat o nemožící rodiče či prarodiče,“ vysvětluje Jiří Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. „Značka kvality v sociálních službách pak pomáhá vybrat takový domov, který nejlépe splní všechny požadavky a zajistí péči o seniory na skutečně špičkové úrovni.“

Jak se hodnotí domovy pro seniory?

Při hodnocení Značky kvality v sociálních službách je posuzováno 300 kritérií, za jejichž splnění může domov pro seniory získat maximálně tisíc bodů plus 20 bodů bonusových. Tato kritéria byla rozdělena do pěti základních oblastí, které jsou z pohledu seniorů, ale i odborníků pro kvalitu v domově pro seniory nejdůležitější. Certifikovaný domov pak je podle počtu dosažených bodů ohodnocen jednou až pěti hvězdičkami, které jsou pro klienty – podobně jako u hotelových služeb – vodítkem při výběru. Značka kvality v sociálních službách je udělována certifikovanému domovu na období tří let.

Výběr, závažnost a popis jednotlivých kritérií byly ověřeny sociálním šetřením nejen u seniorů z několika domovů pro seniory v celé ČR, ale také u seniorů žijících v domech s pečovatelskou službou a v domácnostech. Hodnotící logika poté byla prověřována tzv. pilotní certifikací u celkem 12 domovů pro seniory s kapacitou 10–400 lůžek v šesti krajích tak, aby byla dosažena maximální objektivita a vypovídací hodnota značky.

Značka podpoří zkvalitňování péče

Garanci objektivnosti a nezávislosti značky je i její přijetí do vládního programu Česká kvalita, který sdružuje seriózní a ověřené značky kva-

Zdeněk Juračka, prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR a předseda Řídicího výboru programu Česká kvalita, a Jan Taraba, ředitel Národního informačního střediska podpory kvality předávají osvědčení o přijetí Značky kvality sociálních služeb do programu Česká kvalita prezidentovi Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiřímu Horeckému.

FOTO: ARCHIV APSS ČR

kritéria kvality, a tím pomáháme výrobcům a poskytovatelům služeb, aby se neustále zlepšovali. A právě u Značky kvality v sociálních službách je tento aspekt nesmírně důležitý, protože systém hodnocení je zpracován tak, aby mohl být i základem pro zlepšování péče v domovech pro seniory,“ dodává Zdeněk Juračka, předseda Řídicího výboru Programu Česká kvalita.

Značka kvality v sociálních službách poskytuje certifikovaným domovům pro seniory odbornou zpětnou vazbu a možnost demonstrovat svou kvalitu jak směrem k zájemcům o poskytované služby, tak i vůči stávajícím uživatelům, jejich rodinným příslušníkům a samozřejmě i vůči široké veřejnosti. Klienti tak mají k dispozici nástroj a měřítko kvality zcela běžné v mnoha západoevropských zemích, které jim umožní jednoduše vybrat nevhodnější zařízení sociálních služeb.

ZDROJ: APSS ČR (TR)

PRŮZKUM

Nejvyšší mzdy mají stále zaměstnanci velkých zahraničních firem

Na vzorku 70 000 respondentů analyzovala společnost Profesia CZ průměrné mzdy podle vlastnictví a velikosti společnosti. Nejvíce vydělávají lidé ve velkých zahraničních společnostech, naopak nejméně dostávají zaměstnanci sdružení s méně než deseti zaměstnanci.

Nejlépejší mzdy jsou u soukromých zahraničních společností, kde na výplatních páskách zaměstnanci najdou v průměru 30 347 Kč. Na druhém pólu jsou zaměstnanci sdružení, kteří berou o 10 000 Kč méně.

nanci, kde tvoří až polovinu počtu zaměstnanců. Zaměstnanci ve věku 35–44 let nejčastěji pracují v malých firmách s 10 až 20 zaměstnanci. Lidé starší 45 let nejběžněji pracují u zaměstnavatelů s 21 až 50 zaměstnanci.

Mzdy podle velikosti ZAMĚSTNAVATELE

Podíváme-li se na průměrné mzdy podle velikosti společnosti, je zde vidět přímá úměra – čím větší společnost, tím vyšší průměrná mzda a naopak. Nejvíce berou lidé ve společnostech s více než tisícem zaměstnanců. V prvním kvartálu roku 2013 to bylo 28 555 Kč. Ve firmách, kde kolektiv tvoří méně než deset zaměstnanců, je průměrná mzda o 8 500 Kč nižší.

Velké firmy ZAMĚSTNÁVAJÍ HLAVNĚ MLADÉ

Podle průzkumu mladí lidé do 34 let převážně pracují ve velkých společnostech s více než tisíci zaměst-

PROFESE ÚČASTNÍKŮ PRŮZKUMU

Zajímavá je i skladba účastníků průzkumu podle profese. Kvalifikovaní dělníci a pracovníci ve službách (31,7 procenta) a administrativní zaměstnanci (10,3 procenta) nejčastěji pracují v malých firmách do deseti zaměstnanců. Pomocní zaměstnanci mají největší podíl ve středně velkých firmách s 50 až 250 zaměstnanci. Kvalifikované technické zaměstnance (27,15 procenta) a nižší a střední management najdeme nejčastěji ve firmách s 250 až 1 000 zaměstnanci. Kvalifikovaní zaměstnanci netechnického směru (29,60 procenta) tvoří největší základnu velkých společností s více než tisícem zaměstnanců.

ZDROJ: WWW.PLATY.CZ

Soutěž Obec přátelská rodině startuje

Získat více obcí, které budou podporovat rodiny a zlepšovat podmínky pro jejich život. To je cílem soutěže Obec přátelská rodině, kterou pošesté vyhlašuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Vítězové si mezi sebe rozdělí šest milionů korun, které využijí na projekty ve prospěch rodin.

Podmínkou účasti v soutěži je předložení tzv. koncepčního dokumentu rodinné politiky, nutného základu úspěšného dlouhodobého plánování v této oblasti. Soutěže se i v letošním roce mohou zúčastnit všechna města, obce, statutární města a městské části nebo obvody statutárních měst z celé České republiky. Své síly poměří v pěti kategoriích podle počtu obyvatel. Přihlášky do soutěže je možné zasílat do konce prosince 2013. Více informací o soutěži včetně přihlašovacího formuláře, soutěžních podmínek a informací z předchozích ročníků najdete na webu www.obecpratelskarodine.cz.

(TZ)

Křížovka

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR chce podpořit zaměstnavatele, aby nabídli svým pracovníkům jeden nový zajímavý benefit – zajištění péče o jejich děti. Podporujeme vznik zařízení péče o předškolní děti, tzv. dětských skupin, které mohou vytvořit úřady, firmy i neziskové... (viz tajenka).

Vyluštěnou tajenku zasílejte na adresu redakce novin do 21. června 2013. Jeden z vás získá publikaci *Rozhodnutí je na tobě* (Cesty z každodenní nespokojenosti) od Reinharda K. Sprengera z produkce nakladatelství Grada Publishing. Autor této pozoruhodné knihy vám ukáže, jak vzít svůj život do vlastních rukou. Prvním krokem je přijetí faktu, že neexistují žádná skutečná omezení. V druhé části knihy zjistíte, do jaké míry vás prostřednictvím metody „cukru a biče“ ovlivňuje vaše okolí a jak se od toho oprostít, a v závěru knihy pak vstoupíte na cestu vedoucí k vašemu vysněnému cíli.

Tajenka z minulého čísla: „... desítek tisíc nových míst“. Publikaci *Řeč těla* (Jak rozumět signálům řeči těla a cíleně je používat) z produkce nakladatelství Grada Publishing získává R. Hradský z Havířova-Podlesí. Gratulujeme.

POMŮCKA: COLON, LICN, MALO, MANDEL	DATOVÁ ZÁKLADNA ZKR.	ZVUK TROUBENÍ TRUBKY	VOJENSKÁ HODNOST ZKR.	KOČKOVITÁ ŠELMA	ČVRT KOPY (15 KUSŮ)	HUSARSKÝ KABÁTEC	PASEKA NÁREČNĚ	DOBYTČÍ NÁPOJ	OPRACOVAT SEKEROU	LESK	BEZKEMENNÁ DŘEVINA	VLASTNÍ PRAVĚK, CHOBOTNATCI	OBRÁTIT
ZNAČKA DECITUNY			INIC. SPIS. TIGRIDA				ATOL		ODDĚLENÍ TECHNICKÉ KONTROLY ZKR.			MINIS. OBRA- NY ZKR.	
TLAČENICE			TL. STŘEVO LATINSKY				ÚTOK		MÁVAT			CITOSLOVCE PÍPÁNÍ	
	HOROLE- ZECKÁ POMŮCKA	1. DÍL TAJENKY											
		PŘELOM											
OBLASTNÍ ZABEZPEČENÍ LETŮ ZKR.				VOZÍK				STROMOVÉ POROSTY				NÁSILNÝ PŘEVRAZ	
				ROZMLUVA				LICHOKO- PYTNÍCI				SBOHEM Z FRANC.	
STYL									DRUH KVĚTENSTVÍ			ČINSKÝ LIT. SOUDCE	
									RADNÍ			BÝV. JEDN. JASU	
VÝSADNÍ POSTAVENÍ								NIGERIJSKÉ MĚSTO				SVÍTAT	
								PROVOLÁNÍ SLÁVY				INICIÁLY HERCE EASTWOODA	
INICIÁLY HEREČKY MANDLOVÉ			PLAVIDLO Z KLÁD					PŘEDLOHA					TEDY NĚMECKY
			SILNĚ ZÁVISET					DRUH PAPOUŠKA					JIHO- ASIJSKÝ STROM
	POLÉVKOVÝ KNEDLÍČEK	POVRCHOVÝ DŮL						KYANID LITNÝ				ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA	
		SPOJKA						ŠP. NÁRODNÍ HRDINA				POHYB TAHEM	
2. DÍL TAJENKY									SPZ MĚLNÍKU				
									STAV BEZ SVĚTLA				
												MALÍŘSKÉ POMŮCKY	
												AGRÁRNÍ KOM. ZKR.	
TA I O N A													OCHRANNÝ SVAZ AUTORSKÝ ZKR.
				BÝVALÁ ITALSKÁ MĚNA									
TMEL									NEODBOR- NÍK				OPRAVNA LODÍ

INSPEKCE PRÁCE

Technický stav tvářecích strojů má vliv na pracovní úrazovost

Z kontrolních zjištění inspektorů oblastních inspektorátů práce vyplývá, že práce na tvářecích strojích patří mezi z nejrizikovější v našem průmyslu.

Pracovní úrazy u tvářecích strojů se vyznačují vysokou úrazovou závažností. Značná část těchto pracovních úrazů končí trvalými následky, a to nejčastěji ztrátou částí horních končetin.

LOŇSKÁ STATISTIKA
PRACOVNÍ ÚRAZOVOSTI

V loňském roce Státní úřad inspekce práce zaevidoval 146 pracovních úrazů, které se staly při práci na tvářecích strojích. Z tohoto počtu bylo deset úrazů závažných (tj. hospitalizace postiženého si vyžádala více než pět dní) a 136 úrazů spadalo do kategorie ostatní pracovní úrazy. Při těchto úrazech došlo v osmi případech k traumatické amputaci (ztráta částí těla).

ZABRÁNĚNÍ RIZIKU
NEBEZPEČNÉHO KONTAKTU

Hlavním zdrojem úrazů u tvářecích strojů, zejména lisů, je pracovní prostor strojů, resp. lisovacích nástrojů, kde se ruka obsluhy stroje v době pracovního cyklu dostane do styku s pohyblivými se částmi stroje. K zabránění tomuto riziku s ohledem na povahu výroby vedou tři základní cesty technického řešení, a to:

- Používat tzv. bezpečný lisovací nástroj. Jedná se o nástroj, který svým provedením neumožňuje volný přístup prstů, ruky nebo jiné části těla obsluhy mezi nebezpečně trvale označenými na přední straně výrazným písmenem „N“ a smějí být používány jen s ochranným zařízením.
- Nahradit nebo maximálně omezit ruční práci na stroji a nahradit ji mechanizací, tj. podávacími a odbíracími mechanismy.
- Provést a používat na stroji účel-

ná a spolehlivá ochranná zařízení, která znemožní vložení ruky obsluhy do pracovního prostoru stroje v době pracovního cyklu.

OCHRANNÉ SYSTÉMY
TVĚŘECÍCH STROJŮ

Všeobecně je možno říci, že na riziko pracovního prostoru stroje musí v prvé řadě reagovat výrobce strojů a zařízení, a to tak, aby toto riziko bylo eliminováno již ve fázi vývoje stroje na nejnižší možnou míru (zákon č. 22/1997 Sb. a nařízení vlády č. 176/2008 Sb.).

U tvářecích strojů naši i zahraniční výrobci se používají k zamezení úrazů v nebezpečném pracovním prostoru nejčastěji následující ochranné systémy:

- dvouruční ochranné spouštění,
  - pevné ochranné kryty pracovních prostor tvářecích strojů,
  - pohyblivé ochranné kryty pracovních prostor tvářecích strojů,
  - světelná elektrická ochrana pracovního prostoru strojů,
  - ochranné náslapové můstky,
  - náslapové dlaždice,
  - odsunovače a odtahovače prstů, rukou i těla obsluhy,
  - kombinace uvedených systémů.
- Uvedená ochranná zařízení musí být vždy provedena a seřizena tak, aby poskytovala spolehlivou ochranu obou rukou obsluhy tvářecího stroje.

POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE

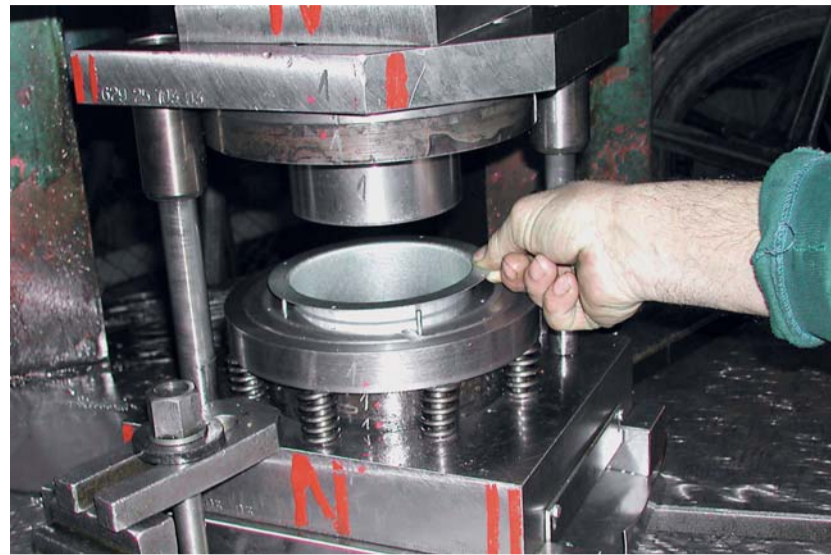
Stroje staršího data výroby v mnoha případech svým technickým ochranným zařízením neodpovídají plně požadavkům současné legislativy. V tomto případě je povinností zaměstnavatele (provozovatele tohoto zařízení) zajistit, aby stroje byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vhodným technickým ochranným zařízením opatřeny. Toto obecné ustanovení částečně konkretizuje vyhláška ČÚBP č. 48/1982 Sb. (zejména § 71 až

§ 91) a následně pak nařízení vlády č. 378/2001 Sb.

Současně je zaměstnavatel povinen v rámci prevence a předcházení vzniku pracovních úrazů tyto stroje pravidelně a řádně udržovat, kontrolovat a revidovat. Z kontrolních činností inspektorátů vyplývá, že zaměstnavatelé porušují nejčastěji právě tuto povinnost. Často jsou zjišťovány nedostatky v tom, že ochranná zařízení jsou nefunkční, tj. ochranné kryty jsou demontovány, světelná elektrická ochrana vyrážena z provozu, dvouruční ochranné spouštění je nahrazeno nožním ovládaním apod. Tento stav je motivován zejména snahou urychlit a ulehčit si práci na stroji. Bohužel je tento stav ze strany zaměstnavatele mnohdy tolerován. Práce na těchto strojích má pak fatální následky.

KONTROLY INSPEKCE PRÁCE

Z výše uvedeného důvodu je proto ze strany oblastních inspektorátů práce v rámci jednoho z hlavních úkolů věnována mimořádná pozornost kon-

Jeden z příkladů nebezpečných způsobů práce na tvářecím stroji. FOTO: ARCHIV SÚIP

trolám strojírenských provozů se zaměřením zejména na správnou funkci zabezpečovacího a ochranného zařízení, ale také i na technický stav a vlastní provozování tvářecích strojů.

V roce 2012 bylo provedeno 2 849 kontrol ve strojírenských provozech,

při nichž bylo zjištěno 250 nedostatků týkajících se provozu tvářecích strojů. V těchto kontrolách budou oblastní inspektoráty práce pokračovat i v budoucnu.

Ing. PAVEL KRAMÁŘ, INSPEKTOR
STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

OCENĚNÍ

Už 72 společností má platné osvědčení
Bezpečný podnik

Bezpečnost, ochrana zdraví i životního prostředí by měly být stejnou prioritou v řízení firem jako třeba ekonomická hlediska. Příspěvek k tomu má program Bezpečný podnik, který realizuje Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR spolu se Státním úřadem inspekce práce.

Program Bezpečný podnik je jedním ze způsobů zavedení systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci do celkového řízení a zvyšuje úroveň správné praxe. Osvědčení Bezpečný podnik znamená, že firmy

důsledně uplatňují systémové řízení bezpečnosti práce, a to na všech úrovních. Naposledy byla osvědčení předána 27. května v Obecním domě v Opavě. Z rukou náměstka ministryně pro trh práce Romana Chlopčička a generálního inspektora Státního úřadu inspekce práce Rudolfa Hahna osvědčení Bezpečný podnik získali zástupci 13 společností. Mezi nimi i Dřevozpracující družstvo se sídlem v Lukavci. Bezpečným podnikem se stalo po šesté, titul tak může používat nepřetržitě už osmáct let. Oceněny byly také firmy Hettich ČR, k. s., Teplárna České Budějovice, a. s., Drůbežářský závod Klatovy, a. s., HF-Czechforge, s. r. o., ELLA-CS, s. r. o., Isolit-Bravo, spol. s r. o., Teplárny

Brno, a. s., SMO, a. s., MIKROP ČEBÍN, a. s., TRINECKÉ ŽELEZÁRNĚ, a. s., OSRAM Česká republika, s. r. o., a SLEZSKÉ STAVBY OPAVA, s. r. o. Platné osvědčení Bezpečný podnik tak má v současné době celkem už 72 společností. Další informace o programu najdete na <http://www.suip.cz/bezpecnost-prace/bezpecny-podnik/>. (17)

Některé důležité údaje (platnost k 1. červnu 2013)

ŽIVOTNÍ A EXISTENČNÍ MINIMUM* (měsíčně)	částka životního minima	pro jednotlivce 3 410 Kč, pro první osobu v domácnosti 3 140 Kč, pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem 2 830 Kč, pro nezaopatřené děti ve věku do 6 let 1 740 Kč, 6-15 let 2 140 Kč a 15-26 let (nezaopatřené) 2 450 Kč	
	částka existenčního minima	2 200 Kč	
MINIMÁLNÍ MZDA*	pro zaměstnance odměňované měsíční mzdou:	8 000 Kč (při týdenní pracovní době 40 hodin), tj. 48,10 Kč/hod.	
NEJNIŽŠÍ ÚROVNĚ ZARUČENÉ MZDY* (při týdenní pracovní době 40 hod.)	1. skupina prací:	48,10 Kč/hod. 8 000 Kč/měs.	
	2. skupina prací:	53,10 Kč/hod. 8 900 Kč/měs.	
	3. skupina prací:	58,60 Kč/hod. 9 800 Kč/měs.	
	4. skupina prací:	64,70 Kč/hod. 10 800 Kč/měs.	
	5. skupina prací:	71,50 Kč/hod. 12 000 Kč/měs.	
	6. skupina prací:	78,90 Kč/hod. 13 200 Kč/měs.	
	7. skupina prací:	87,10 Kč/hod. 14 600 Kč/měs.	
	8. skupina prací:	96,20 Kč/hod. 16 100 Kč/měs.	
CESTOVNÍ NÁHRADY*	výše stravného za každý kalendářní den pracovní cesty:	5 - 12 hod. 66 Kč - 79 ¹⁾ Kč, více než 12 hod. - 18 hod. 100 Kč - 121 ¹⁾ Kč, déle než 18 hod. 157 Kč - 188 ¹⁾ Kč	
	náhrady při použití silničního motorového vozidla (s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem):	spotřeba PH + sazba za 1 km jízdy: jednodopá vozidla a tříkolky 1,00 Kč, osobní motorová vozidla 3,60 Kč	
	průměrné ceny PH:	benzín 95 oktanů 38,10 Kč; benzín 98 oktanů 38,60 Kč; motorová nafta 38,50 Kč	
NÁHRADA MZDY*	V období prvních 21 kalendářních dní dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náleží náhrada mzdy ve výši 60 % průměrného redukovaného výdělku, a to při dočasné pracovní neschopnosti od 4. pracovního dne (směny), nejdříve však od 25. nepracovního dne (směny) z rozvržených směn, a při karanténě již od 1. pracovního dne (směny). Výše náhrady mzdy se stanoví z průměrného hrubého hodinového výdělku zaměstnance po jeho redukcii v rámci redukčních hranic, a to tak, že: z částky do výše 151,03 Kč se započte 90 %, z částky přesahující 151,03 Kč, nejvýše však do 226,63 Kč se započte 60 %, z částky přesahující 226,63 Kč, nejvýše však do 453,08 Kč se započte 30 %, k částce nad 453,08 Kč se nepřihlíží		
NEMOCENSKÉ*	- 60 % z DVZ od 22. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti (karantény)		
PENĚŽITÁ POMOC V MATEŘSTVÍ (PPM)*	od 1. kalendářního dne nástupu na PPM - 70 % z DVZ		
OŠETŘOVNÉ*	od 1. kalendářního dne potřeby ošetřování - 60 % z DVZ		
POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ*	Denní vyměňovací základ (DVZ): nemocenské, peněžité pomoci v mateřství (PPM) a ošetřovné se vypočítává z denního vyměňovacího základu po jeho redukcii provedenou následujícím způsobem: z částky do výše 863 Kč se započte u nemocenského a ošetřovného 90 %, u PPM 100 %; z částky přesahující 863 Kč, nejvýše však do 1 295 Kč se započte 60 %; z částky přesahující 1 295 Kč, nejvýše však do 2 589 Kč se započte 30 %; k částce nad 2 589 Kč se nepřihlíží		
	Sazby pojistného z vyměňovacího základu:		
	zaměstnavatel:	25 % z úhrnu vyměňovacích základů zaměstnanců účastných NP, z toho 2,3 % na NP, 21,5 % na DP a 1,2 % na SPZ	
	zaměstnanec:	28 % z úhrnu vyměňovacích základů zaměstnanců účastných NP, z toho 3,3 % na NP, 21,5 % na DP a 1,2 % na SPZ, (pokud si při splnění stanovených podmínek tuto sazbu zaměstnavatel sám stanoví a tuto skutečnost včas příslušné OSSZ písemně oznámí)	
OSVČ:	6,5% (bez účasti na důchodovém spoření) 3,5% (s účasti na důchodovém spoření)		
osoby dobrovolně účastné DP:	28% na DP (bez účasti na důchodovém spoření) 30% (s účasti na důchodovém spoření)		
Rodičovský příspěvek*	Výše a čerpání rodičovského příspěvku: Možnost volit délku pobírání rodičovského příspěvku a jeho výši rodičovský příspěvek náleží do doby, kdy je vyčerpána celková částka 220 000 Kč, nejdříve však do 4 let věku dítěte. Maximální výše rodičovského příspěvku činí 11 500 Kč/měsíc. Konkrétní výši lze zvolit ve vazbě na denní vyměňovací základ pro PPM (DVZ) jednoho z rodičů. Volbu výše příspěvku lze měnit jednou za 3 měsíce.		

Rodičovský příspěvek*	Výše a čerpání rodičovského příspěvku v případech, kdy ani jeden z rodičů nesplní podmínku nároku na PPM: 7 600 Kč do konce 9. měsíce věku dítěte a následně 3 800 Kč do 4 let věku dítěte		
PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH NA OBYVATELSTVU (v %) **	průměr za rok 2005: 6,6 %, 2006: 6,1 %, 2007: 5,0 %, 2008: 4,1 %, 2009: 6,1 % 2010: 7,0 %, 2011: 6,7 %, 2012: 6,8 % duben 2013: 7,7 % květen 2013: 7,5 %		
NEZAMĚSTNANÍ EVIDOVANÍ** k 31. 5. 2013	celkem:	547 563	
	z toho:	268 933 žen	
		61 687 osob se zdravotním postižením	
		32 608 absolventů škol a mladistvých	
VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA** (VPM) k 31. 5. 2013	hlášená na ÚP ČR - celkem za ČR:	42 632	
UCHAZEČI NA VPM**	průměrný počet uchazečů na 1 VPM k 31. 5. 2013:	12,8	
PRŮMĚRNÁ VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU (sól) celkem ²⁾	březen 2012:	10 944 Kč	
BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI*** (rok 2011)	počet prac. úrazů bez následné prac. neschop.:	25 528	
	smrtelné úrazy:	125	
PRACOVNÍ ÚRAZY S PN NAD 3 DNY*** (ČR celkem)	v 1. pololetí 2012:	21 356	
DŮCHODY výdaje v roce 2012 (v tis. Kč)	celkem:	367 863 588	
	starobní	295 140 264	
	invalidní pro invaliditu I. stupně	12 159 055	
	invalidní pro invaliditu II. stupně	5 250 138	
	invalidní pro invaliditu III. stupně	28 066 819	
	vdovský	21 463 122	
	vdovecký	2 443 082	
	síročí	3 341 108	
PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA*** podnikatelská sféra (PS) nepodnikatelská sféra (NS)	2011: celkem v národním hospodářství 24 455 Kč, PS 24 447 Kč, NS 24 494 Kč 2012: celkem v národním hospodářství 25 112 Kč, PS 25 128 Kč, NS 25 037 Kč 1. čtvrtletí 2013: celkem v národním hospodářství 24 061 Kč, PS 24 169 Kč, NS 23 580 Kč		
ZÁKLADNÍ UKAZATELE POPULAČNÍHO VÝVOJE*** v roce 2012	sňatky	45 206	
	rozvody	26 402	
	živé narození	108 576	
	zemřelí	108 189	
	celkový přírůstek střední stav obyvat.	10 680	
PRŮMĚRNÝ POČET DŮCHODOVĚ POJISTĚNÝCH OSOB****	absolutní údaje	relativní údaje	
	zaměstnanci celkem	1. čtvrtletí 2012 4 476 028	4. čtvrtletí 2013 4 539 047
	OSVČ vykonávající činnost	1. čtvrtletí 2013	4 457 587
		1. čtvrtletí 2012	991 364
		4. čtvrtletí 2013	1 005 008
		1. čtvrtletí 2013	974 658
	OSVČ povinné platit zálohy na důchod. poj.	1. čtvrtletí 2012	724 555
		4. čtvrtletí 2013	728 724
		1. čtvrtletí 2013	686 482

* hodnoty stanovené zákonem nebo nařízením vlády

** pramen MPSV, *** pramen ČSÚ - aktuální publikované údaje; **** pramen ČSSZ

¹⁾ pro veřejnou sféru; ²⁾ důchod vyplácen samostatně (bez současně vypláceného pozůstalostního důchodu)

EU

Evropská komise chce zlepšit uplatňování práv pracovníků na volný pohyb

Zajistit lepší uplatňování unijních právních předpisů týkajících se práva občanů pracovat v jiném členském státě, a usnadnit tak lidem využívání jejich práv v praxi – to je hlavní cíl opatření, které na konci dubna navrhla ke schválení Evropská komise.

Stále ještě přetrvává nedostatečné povědomí o pravidlech EU u veřejných i soukromých zaměstnavatelů bez ohledu na to, zda je vnitrostátní právo v souladu s právem evropským, či nikoliv. Tato neinformovanost o pravidlech či jejich nepochopení je hlavním zdrojem diskriminace na základě státní příslušnosti. Lidé rovněž uvádějí, že nevědí, na koho se v hostitelském členském státě obrátit, pokud se potýkají s obtížemi spojenými s jejich právem na volný pohyb. Cílem návrhu Evropské komise je tyto překážky překonat a napomoci předcházení diskriminaci pracovníků na základě státní příslušnosti.

Přínosy mobility pracovníků sil

László Andor, komisař pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování, uvedl: „Volný pohyb pracovníků je klíčovým prvkem jednotného trhu EU. V některých členských státech je v tuto chvíli nezaměstnanost vyšší než v jiných. O to důležitější je usnadnit těm, kdo chtějí pracovat v jiné zemi EU, aby tak učinili. Mobilita pracovníků má přínos pro všechny zúčastněné: prospívá hospodářství členských států i jednotlivým pracovníkům. Tento návrh pomůže lidem překonat překážky, jež jim brání pracovat v jiné zemi EU.“

Bude-li návrh schválen Evropským parlamentem a Radou, přispěje k zajištění skutečného a účinného uplatňování stávajících právních

předpisů. Pro členské státy by z toho vyplývaly tyto požadavky:

- vytvořit vnitrostátní kontaktní místa pro poskytování informací, pomoci a poradenství, aby byli migrující pracovníci EU i zaměstnavatelé lépe informováni o svých právech,
- stanovit vhodné opravné prostředky na vnitrostátní úrovni,
- umožnit odborům, nevládním organizacím a dalším subjektům zahajovat správní nebo soudní řízení jménem jednotlivých pracovníků v případech diskriminace a
- poskytovat migrujícím pracovníkům i zaměstnavatelům obecně v EU lepší informace.

Překážky, které lidé vnímají

V roce 2012 dosahoval počet občanů EU, kteří žili a pracovali v jiném členském státě, 6,6 milionu. Tito lidé představují 3,1 procenta pracovníků EU. Další 1,2 milionu osob v jedné evropské zemi žije, ale pracuje v jiné. Lidé, kteří chtějí pracovat v jiné zemi, ale často nejsou v hostitelské zemi chráněni a nemají informace. Získávání zaměstnání a sociálních výhod nebo nevyjasněné pracovní podmínky jim tak mohou působit potíže. Průzkum Eurobarometru ze září 2011 poukázal na to, že 15 procent občanů EU o práci v jiném členském státě neuvažuje, protože mají pocit, že jim v cestě stojí příliš mnoho překážek. K těmto překážkám patří:

- odlišné podmínky při přijímání zaměstnanců z jiných zemí,

- podmiňování přístupu k některým pracovním místům státní příslušností,
- jiné pracovní podmínky v praxi (např. plat, profesní vyhlídky a postavení),
- potíže s přístupem k sociálním výhodám, který je podmíněn požadavky, jež snáze splní občan daného státu než občané z jiných zemí EU (např. podmínka pobytu),
- odborná kvalifikace a zkušenosti nabyté v jiných členských státech nejsou zohledňovány nebo jsou zohledňovány jinak.

Tyto překážky mají pro dotčené jednotlivce profesní a osobní důsledky a mohou rovněž nepříznivě ovlivnit jejich integraci na pracovním trhu a do společnosti v hostitelské zemi.

Zákaz diskriminace občanů EU

Právo občanů EU pracovat v jiném členském státě, které je stanoveno v článku 45 Smlouvy o fungování Evropské unie, zahrnuje právo nebýt diskriminován na základě státní příslušnosti, pokud jde o zaměstnávání, odměnu za práci a jiné pracovní podmínky. Nařízení (EU) č. 492/2011 uvádí podrobnosti o právech odvozených z volného pohybu pracovníků a vymezuje konkrétní oblasti, kde je diskriminace na základě státní příslušnosti zakázána. Zejména jde o:

- přístup k zaměstnání,
- pracovní podmínky,
- sociální a daňové výhody,
- přístup k odborné přípravě,
- členství v odborech,

Mobilita pracovní síly v EU

Volný pohyb pracovníků v EU je přínosný nejen pro dotčené pracovníky, ale i pro hospodářství členských států. Hostitelským zemím prospívá, protože podnikům umožňuje zaplnit pracovní místa, která by jinak zůstala neobsazena. Přitom nejsou důkazy o tom, že migrující pracovníci ubírají práci pracovníkům z hostitelské země. Podniky tak mohou vyrábět zboží a poskytovat služby, které by jinak dodávat nemohly. Zemím původu migrujících pracovníků mobilita pracovníků pomáhá tím, že díky ní získávají práci i ti, kdo by doma zaměstnání hledali hůře. Tito pracovníci jsou pak schopni podporovat svou rodinu doma a získat dovednosti a zkušenosti, které by jinak neměli. Z nich pak těží i po svém návratu domů.

- bydlení,
  - přístup ke vzdělávání pro děti.
- Článek 45 Smlouvy o fungování EU i nařízení (EU) č. 492/2011 jsou přímo použitelná v členských státech, ale cílem nového návrhu je zlepšit a posílit způsob, jakým jsou uplatňována v praxi. Podle návrhu by se toho dosáhlo vytvořením obecného společného rámce vhodných ustanovení a opatření, která usnadňují lepší a jednotnější uplatňování práv, jež z právních předpisů EU vyplývají pro pracovníky a jejich rodinné příslušníky využívající práva na volný pohyb. Nezávisle na tomto návrhu bude Evropská komise – jakožto strážkyně smlouvy – v případě potřeby také sledovat řízení pro porušení práva vedená proti členským státům, jejichž vnitrostátní předpisy nejsou v souladu se smlouvou a nařízením.

ZDROJ: EC.EUROPA.EU (TR)

Zdraví

Jaké jsou nejčastější příčiny stresu při práci?

Polovina pracovníků v Evropě se domnívá, že stres při práci je obvyklý, a čtyři osoby z deseti mají za to, že otázka stresu při práci není na jejich pracovišti dobře řešena. Za nejčastější příčinu stresu při práci jsou v celé Evropě považovány nejistota nebo reorganizace pracovních míst.

Takové jsou hlavní závěry třetího ročníku celoevropského průzkumu veřejného mínění, který v zastoupení Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) provedla organizace Ipsos MORI.

Vnímání stresu při práci

Podle průzkumu se přibližně polovina pracovníků v celé Evropě (51 procent) domnívá, že stres při práci je na jejich pracovišti obvyklý, a 16 procent pracovníků uvádí, že je velmi obvyklý. Stres při práci uvádějí jako obvyklý více ženy než muži (54 procent oproti 49 procentům), stejně jako pracovníci ve věku 18–54 let (53 procent) v porovnání s pracovníky ve věku nad 55 let (44 procent). Vnímání stresu při práci se různí i podle odvětví, přičemž s nejvyšší pravděpodobností uvádějí obvyklý výskyt případů stresu při práci osoby pracující ve zdravotnictví nebo pečovatelské (61 procent včetně 21 procent osob, které uvádějí, že jsou velmi obvyklé).

Existuje vazba mezi podílem pracovníků, kteří uvádějí stres při práci na svém pracovišti jako obvyklý, a pracovníků, kteří se domnívají, že otázka stresu při práci není dobře řešena. Sedm z deseti (72 procent) pracovníků v celé Evropě, kteří uvádějí, že stres při práci je na jejich pracovišti vzácný, také říká, že je tento problém řádně řešen, zatímco naopak šest z deseti (58 procent) pracovníků, kteří uvádějí stres při práci na svém pracovišti jako obvyklý, je

rovněž přesvědčeno, že otázka stresu při práci není dobře řešena.

Co nás v práci stresuje?

Za nejčastější příčinu stresu při práci jsou v celé Evropě považovány nejistota nebo reorganizace pracovních míst (72 procent), následují odpracované hodiny nebo pracovní zátěž (66 procent). Ve skupině pracovníků ve věku 18–34 let se však tyto dvě příčiny řadí na nejvyšší příčky společně (obě 69 procent). Kromě toho u pracovníků ve zdravotnictví nebo pečovatelské je oproti průměru daleko vyšší pravděpodobnost, že zvolí odpracované hodiny/pracovní zátěž (77 procent).

V zemích s vyšší mírou veřejného dluhu pracovníci častěji uvádějí jako vnímanou příčinu stresu při práci nejistotu nebo reorganizaci pracovních míst, 73 procent pracovníků v zemích s veřejným dluhem přesahujícím 90 procent HDP volí nejistotu nebo reorganizaci pracovních míst jako obvyklou příčinu stresu při práci (oproti 66 procentům pracovníků v zemích s veřejným dluhem do 60 procent HDP). Nepříjemné chování, jako je šikana či obtěžování, vnímá jako obvyklou příčinu stresu při práci šest z deseti pracovníků (59 procent). Menší počet pracovníků pocituje jako obvyklou příčinu stresu při práci nedostatečnou podporu ze strany kolegů či nadřízených (57 procent), nedostatečně jasné vymezení úloh a odpovědnosti (52 procent) nebo omezenou možnost řídit systém práce (46 procent).

ZDROJ: EU-OSHA (TR)

Evropa se setkala na Kampě

Diskutovat o aktuálních evropských tématech, dozvědět se více o svých právech a příležitostech pro uplatnění v rámci Evropské unie, navštívit zajímavé semináře nebo si jen užít bohatý kulturní program, plný koncertů, filmových projekcí a literárních večerů. To vše připravili organizátoři ze Zastoupení Evropské komise v ČR, Evropského parlamentu, několika ministerstev a dalších organizací pro návštěvníky festivalu Evropa na Kampě, který se konal v rámci již šestého ročníku projektu Evropské dny. Záštitu nad projektem převzal předseda vlády ČR Petr Nečas, ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg a zástupce irského předsednictví v EU.

Festival se konal 10. května na ostrově v srdci Prahy a přes na začínající léto nezvykle nevládné počasí přilákal okolo pěti tisíc lidí. Hlavním smyslem projektu bylo poskytnout zajímavou formou přínosné informace o možnostech studia, práce, živo-

tě a cestování v rámci Evropské unie. Na festivalovém dění se podílela i síť EURES (Evropské služby zaměstnanosti), kterou zde zastupovaly dvě poradkyně. Největší zájem u jejich informačního stánku byl o databázi volných míst v zemích, které jsou

sdrženy v síti EURES (kromě zemí EU i Norsko, Island, Lichtenštejnsko a Švýcarsko) a o možnost přidat svůj profesní životopis do databáze přístupné řádově tisícům registrovaných zaměstnavatelů ve všech členských zemích.

ZDROJ: EURES (JV)

Nové on-line fórum pro mladé

Mezinárodní organizace práce (ILO) založila nové webové stránky pro mladé lidi z celého světa. Jejich prostřednictvím mohou mladí sdílet znalosti a zkušenosti při hledání zaměstnání. On-line fórum ve třech jazykových mutacích (v anglickém, francouzském a španělském jazyce) najdete na adrese www.decentwork4youth.org.

Interaktivní web je jedním z příspěvků do boje s nezaměstnaností mládeže, ke kterému vyzvala ILO v červnu loňského roku. „Po celém světě je více než 73 milionů nezaměstnaných mladých lidí a miliony dalších pracují v nedůstojných podmínkách. Tento stav se musí změnit. Věříme, že sami mladí lidé mohou přispět k řešení, a nový portál má umožnit, aby byl slyšet jejich hlas a jejich nápady a zkušenosti se staly nedílnou součástí

FOTO: © ANDRES RODRIGUEZ | DREAMSTIME.COM

debaty o nezaměstnanosti mladých,“ říká Gianni Rosas, vedoucí programu zaměstnanosti mládeže ILO.

Zapojte se do diskuze!

Na webu o důstojné práci pro mladé se můžete zapojit do on-line diskuze moderované lidmi, kteří se problematice zaměstnanosti mladých soustavně věnují. Můžete se sešit se svými poznatky, dobrou pracovní praxí, dozvědět se, co se skrývá pod pojmem důstojná práce, nebo přímo klást otázky odborníkům Mezinárodní organizace práce (ILO). Každý měsíc bude na webu probíhat debata na určité téma a nejlepší příspěvky budou zahrnuty do zpráv ILO.

ZDROJ: ILO (TR)